

ШУМАДИНЪА,

ЛИСТЪ ЗА

КЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ М. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 90.

Мртвый Гостъ.

(Продужено)

Господаръ Петловићъ, иако га е овакво владањъ мало едило, ипакъ се не могао одъ смея уздржати. Онъ е ову исту чудновату страшливостъ примѣтио на свима кућанима, а особито му е то у очи пало одъ данашњегъ ютра. „Валда ме, држе за Филадельфию“ рече у себи полуясно.

Опетъ неко кучне на вратима, ова се само уполакъ и полако отворе, и промоли се една юначка глава са римскимъ носомъ и грднимъ брковима, питајући: „Да ли самъ добро погодіо; кодъ господина Петловића?“

— На свакој начинъ.

Еданъ великій крупанъ човекъ у полицајскомъ одељу уђе унутра: „Господинъ Управитель поздравля вашу милость, да бы на кой тренутакъ къ нѣму дошли.“

Къ нѣму дошао? То е мало полицајски. Гди се ди онъ.

„На краю друма, милостивый господине, на бошку, у великой са балкономъ кући. Я ћу имати честь, да Васъ одведемъ.“

— Но то башъ небы нужно было, мой драгий. Я неволею никакву пратню, ни воену ни полицајну,

„Господинъ Управитель тако е заповедіо.“

— Добро, а вы се покоравате безусловно. Ель тако, валда сте были войникъ?

„У трећой хусарской регемента!“

У комъ сте бою добыли ту лепу белегу на челу?

„Хмъ, милостивый господине, у едномъ бою са другарима, зобогъ едне лепушката девойчице.“

— То вамъ онда ваша жена неће разо гледати белегу, ако она не та иста лепушката девойчица.

„Я нисамъ оженѣнъ.“

— Е, сведно, дакле любезница. Ерь ко тавву почестну белегу, добивену збогъ красногъ пола има, тай не нечувствителанъ. Али ете, да ће се ваша любезница кадъ ово све дознала буде, мало затезати?

Бркајлиа намршти се. Господара Петловића увеселявало е, што е у погледу овога юнака потврѣенъ свога нагађаня примѣтио, па зато настави: Само нетреба, да тога ради губите срце. Башъ та ваша белега емчиће вашой драгой, да бы се вы на свашта одважили за еданъ единый любовный погледъ нѣны велики, црны очію, шта выше и за еданъ прамень нѣне црне косе.

Полицајный служитель побледи и избеци очи. „Ваша милость“ промуца онъ, „заръ већъ познаете ту девойку?“

— Како е негы познавао? Та она е найумилатіе девойче у целой вароши!“ одговори господаръ Петловићъ смешећи се, ерь му е мило было, што е оваквимъ подрзливимъ искушаванѣмъ случайно а брзо погодіо любовне послове полиціе. Али полицајномъ служителю ни найманъ нису ова питаня мила была; а особито му се чивило, да лукаво смешенъ бледогъ, мртвачкогъ лица, нешто грозно и подмукло пакосно у себи има.

„Ваша милость већъ е познаете? Како е то могуће? Вы сте текъ одъ юче овде? Я нисамъ съ капіе накиткинѣ никако очію скидао, а кадъ тамо быо нисамъ, онда е пазіо другій. Вы нисте ушли у кућу, колико се видити могло.“

— Добаръ човече, угледну девойчицу лако е познати, а куће имаю и стражня врата.

Бркајлиа узвери се, ерь се у самой ствари сети неки стражни врата. Напротивъ господаръ Петловићъ све се выше увеселявао забуномъ полицајногъ служителя, па у свомъ несташлуку науми да га мало са люборевнивности промучи. „Дакле она се сада,“ рече онъ, „показуе зачетомъ према вашимъ нѣжностима? Я самъ познао! Башъ збогъ белеге.“

Ні, милостивый господине, ні збогъ белеге, непри-
ите за зло, башъ збогъ Васъ!

„Шта, збогъ мене? Немойте коешта сиввати. Срамота!
та вальда іоште нисте саревнъиви? Айде да се мы са-
юзимо, разумите ме . . .“

— Я васъ врло добро резумемъ. Одъ тога засадъ
нема ништа. Сачувай ме Боже!

„Одведите ме къ вашей молодой нажиткини, па љу
е я помирити са вашомъ белегомъ.“

Полицайный служитель чисто се стресе одъ грозе.
Затимъ са ладнокрвнимъ званичнымъ погледомъ позове
господара Петлова, да за нымъ пође къ Упра-
вителю.

„Я љу доћи; али вамъ забранюемъ, да ме крозь ва-
рошъ пратите.“

— Мени е тако заповеђено.

„А я вамъ противно заповедамъ. Давле идите и я-
вите то господину Управителю. Ако ми найманъ туда
узврдате, онда немислите выше на вашу девојку!“

— Господине, за Бога! рекне поштены брка, ко-
ме се стаснише прси. Я се покоравамъ. Али тако вамъ
Бога! милостивый господине, поштедите невину крвь!

„Я се недамъ, да вы немислите о меня, да љу вамъ
я дезойку изъ голе любви повести?“

— Дайте ми вашу честну речъ, милостивый госпо-
дине, да љете поштедети сирото дете; тада љу я за васъ
све чинити, што годъ уззаповедате, па да бы и самъ
мой животъ захтевали.

„Будите спокойнъ. Я вамъ радо даемъ мою честну
речъ, да љу той красной девојци животъ поштедети.
Али кажите ми, зашто вамъ стра до те крайности до-
лази. Заръ има икога на беломъ свету, кои бы каквомъ
лепомъ девојчету одма на животъ нападао?“

— Вы сте вашу честну речъ заложили, милости-
вы господине. Я самъ задоволянъ. А коя бы вамъ зай-
да я была, да доброй Кумри шію заврнете? Я идемъ, а
вы дођите сами. И љаво мора речъ одржати.

Съ тимъ речма изиђе сиромъ человекъ напољ. Онъ
чу, како се иза нљга мртвый гостъ гласно смее. Овай
смей му е парао уши. Учини му се, као да се самъ ља-
во смее. Онъ поита къ Управителю, и на велико уди-
вленъ овога приповеда му све, што га е снашло.

(продужиће се)

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Р у с і я.

Изъ Варшаве пишу подъ 4. Септембромъ едномъ
нљмачкомъ листу слѣдуюће:

Говори се, да ље царъ Александеръ заедно съ ца-
рицомъ посѣтати Варшаву. Као глазно побуђенъ овогъ
путованя наводе то, што царъ намљрава да допрати свою
матерь до границе царства, будући ље удова царица, као
што е познато, провести идућу зиму у Палерму (на о-
строву Сицилии у неапольскомъ краљвству.)

Ако се овај яко разнешеный гласъ потврди, онда
предстои Варшави опетъ врло сљино време; ерљ могуће
е, да ље и сусѣдни владоца у Варшаву доћи, да нашегъ
крусаногъ владоца лично поздраве.

Исто тако говори се, да нљово велич. царъ и ца-
рица намљраваю, да пре наступаня зиме посѣте и друге
поглавитіе области свога пространогъ царства.

Ш п а н і я.

Ако можемо повљровати едномъ приватномъ допису
у „Преси“ изъ Шпаніе, то у той земљи іоштъ никако не-
влада подпуна безбѣдность и миръ по свима провинціа-
ма. Околина знатне вароши Кордове сва е заузета одъ
разбойнички чета. А и у провинци старе Кастиліе по-
явились се велике разбойничке чете у окружїана Бургосу
и Валадолиду. На челу овы разбойника стои разглаше-
ный Вилаленъ, кога е љенерал-капетанъ провинцие у
свимъ своимъ прокламаціама за мртвогъ прогласію, но
кои се при свемъ томъ врло добро наоди. Пре некогъ

времена быо е истый шта више кодъ едного мадридскогъ
нотара, и дао е подписати еданъ документъ. Положенъ
пакъ и бѣду ове немирне земљ іоштъ вељма узвишава
и то, што е по дописима изъ Шпаніе сасвимъ лоше ис-
пала и жетва и берба.

Кральица Изабела прогнала е принца (инфанта) Ен-
рика у Малорку, прицезу Изабелу у Сан-Себастіанъ, а
прицезу Іозељу у Гранаду. О поводу овогъ прогона-
ваня пишу изъ Мадрида слѣдуюће:

„Пребогатый миразъ, кои е датъ принцези Ама-
произвео е велико незадовольство у осталој дѣци прин-
ца Донъ Франциска, и ова — сљрљчь дѣца — протести-
рала су противъ тогъ поступка. Говори се то естъ, да
су она изъвила, како ље она, ако до тога дође, и судей-
скимъ путемъ отца свога приморати, да даде рачунъ, на
што е онъ обратію богатый миразъ свое прве супруге,
принцезе Шарлоте, сестре Маріе Христине. Ово е дао
поводъ неприятнымъ догађаима у двору, кои су пакъ о-
кончани шпанскимъ начиномъ тиме, да су принцъ Енри-
ко и принцезе Изабела и Іозеља прогнаны.

Говори се, да е прайско правительство запытало
шпанскій дворъ, како бы се владао овај у случаю, кадъ
бы Прайска предузела еданъ военый походъ противъ гу-
сара на прибрежїю сљверне Аљрике.

Шпанскій кабинетъ ніе на ово пытанъ дао никакавъ
рљшителанъ и извѣстанъ одговоръ; но сва е прилика, да
ље се онъ тешко рљшити, послати у садашњимъ о-
колностима еданъ знатанъ корпусъ войске изъ земљ,

будући е а случај канве побуне сва войска у земљи потреба.

— „Ендепантансѣ белж“—у пишу изъ Мадрида подъ 20. Августа мѣ слѣдуюће :

„Званичанъ листъ доноси намъ данасъ еданъ разписъ О Донела на све генерал-капетане (гуверниере) по провинціямъ, коимъ се истима налаже, да одъ изванредны пуномоћія, коя имъ обсадно станъ дае, само у найвећей нужди и неволѣи употребленъ чине.

Политичкій Прегледъ.

Вѣсти са истока являю, да не флота адмирала Лиона, коя се 29. Августа изъ Боспора кренула, ии преко Смирне и Агине у Малту, гди не за дуже време становати. При маломъ одстоянію Малте одъ Сициліе ово е станованъ флоте досиѣ знаменито. Вѣсти о станю неаполскогъ пытана гласе врло противословно, но на свакій начинъ доћи не оно до извѣстногъ и рѣшителногъ положая. Една телеграфска депеша већ е явила, да е баронъ Хибнеръ (аустрійскій изванредный посланикъ) прилаиъ 23. Августа одъ краля неаполскогъ Фердинанда у особитой аудіенціи. Поуздане вѣсти являю, да е ова аудіенція произвела у Неаполю велико узбуђењ, и како се тамо уобште мисли, г. Хибнеръ дошао е са позитивнимъ наставленіямъ и посломъ.

— Као што „Ендепантансѣ“ явля, опеть се почело говорити о некој конференціи, коя не се држати у Риму поради расправе пытана о папийной држави. Садъ се налазе у Риму готово сви заступници страны сила, као: рускій посланикъ г. Кисель, пуномоћникъ графъ одъ Кетъ неко кудневъ, аустрійскій сва се самоупомождо, тосканскій министр кавалѣръ Баргаль, и јоштъ многи други дипломати. Францускій пакъ посланикъ графъ одъ Райневаль, и енглскій, лордъ Норманби, свакій се часъ изчекую

У Бечу 7. Септембра.

Сва е прилика, да не царъ Наполеонъ, кон се већ одъ дужегъ времена у Біярицу чагъ на ипачеой граници, и то привидно удалъ одъ своіо држави послова, бави, съ буди каквимъ многоважнимъ и новимъ идеамъ и мѣрама на среду изаи, кадъ се у илѣре враи.

Станъ, у коме се земля налази, таково е, да му се неизоставо мора дати новъ гукреть, правацъи животь, зато мы велимо, да нису савимъ неоснована наговѣщаваня едногъ нѣмачкогъ листа, кои вели, да у Паризу предстоє многоважне мѣре наполеоновогъ правительствѣа.

Поменутий листъ явля далъ по едномъ аризкомъ допису, како се гласа да не се наскоро сазвти у Паризу найвиша званича лица цѣле земль. Цѣль е скупштине имаће бити договаранъ и обште претрѣвъ земальскогъ стая и положая царства. Гласа се жоће, да не се у той скупштини опредѣлити лице коє е у случаю потребе и нужде примити праву подъ насловомъ генерал-лѣдита царства.

Ове и подобне вѣсти падаю свуда на страни яко у Притомъ се додає јоштъ и то, да не савршена ена и унутраишнъ и споляшне политике бити слѣдуюће паризке конференціе, на кою су сазвана лица, коя никако одобравала досадашній правацъ Наполео-политике.

О сеему овоме јоштъ писмо у станю ништа изблже саобштити.

— Парискій листъ „Патри“ много пише о Црној Гори. Овай полуваничанъ листъ доноси свакій часъ по еданъ чланакъ о нѣой, а у последнѣмъ свомъ брою вели, да су се већ о Црној Гори и дипломатски преговори започели. „Патри“ увѣрава, да Порта у свакомъ случаю зактева, да Црна Гора призна портино сизеренство. „Патри“ држи Порти страну, и вели, да е то зактеванъ праведно, будући да Црна Гора сама по себи обстати неможе. На концу предлага „Патри“, да бы удесно было, начинити одъ Црне Горе државу, подобну Срби.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Берлину 7. Септембра.

Изъ Петербурга пишу едномъ хамбургкомъ листу, да е царъ потврдио устревіє три велика паробродна друштва, коя не бродити по црномъ мору и довести у саобраћайный савезъ главна пристаништа црногъ, средиземногъ и ядранскогъ мора.

У Неаполю 29. Августа.

Великій годишній празникъ, таковзвана „светковина Пие ди Грота“ испао е врло сяиъ. Поредъ краля дефилирала су 46 батальона пѣшака, 40 ескадрона кавалѣріе и 76 топова.

У Паризу 7. Септембра.

Графъ Райневаль одпутовао е у Римъ. Францускій посланикъ при црнскомъ двору г. Тирго, скоримъ не се временомъ врати у Мадридъ.

„Монитеръ“ явля, да су царъ Наполеонъ и царица Евгения посѣти 6. Септ. замакъ Бидашъ, гди су врло лепо дочекани.

У Паризу 6. Септембра.

„Конституціонель“ явля, да не царъ Наполеонъ и царица тегъ 7. Новембра доћи у тилѣрійскій дворъ.

НАЙНОВІЯ ИСТОЧНА ПОШТА.

Најовіє вѣсти изъ Цариграда допиру до 31. Августа, и оноє намъ слѣдуюће :

Изъ Варне являю, да е криминално изслѣдованіє о честпоминятомъ убиству грчке дѣвојке окончано, у слѣдъ чега проглашенъ е Сали-паша за невиногъ, убицацакъ Ахметъ-Мустафа осуђењ е на смртъ, а остали сучастници у овомъ дѣлу осуђени су на вишегодшню рѣшку робію.

— У Ангори (у малой Азіи) тресла се 15. Августа земля, и учинѣна землѣтресомъ штета врло е знатна.

— Баронъ Колеръ (аустрійскій интернунціосъ) свечано е поднео Султану орденъ Св. Стевана у бриліантима.

У Атини 1. Септембра.

На мѣсто г. Персіяна, кои е опредѣленъ за посланика рускогъ при дворовима хавоверанскомъ и олденбургкомъ, наименованъ е за рускогъ посланика при атинскомъ двору г. Озеровъ.

О Г Л А С Н.

(1—3) Судъ Окружія Гургусовачкогъ обзваное свакоме кога се тиче, да е на основу 199. §. грађанскогъ поступка судейскогъ, стецъште надъ цѣлымъ покретнымъ и непокретнымъ иманѣмъ почившегъ Петра Вельковића изъ Гургусовца отворено; и зато се свакій, кои бы што одъ покойника ма коимъ правомъ тражити имао, овимъ позыва, де се до 4. дана мѣсеца Октобра 1856. године, са своимъ потраживанѣмъ и доказима, кое о томе има, суду овомъ пріави; ерѣ у противномъ случаю Судъ ће масу ову по пріављенымъ и оправданымъ тражбинама расположити, и свакогъ кой бы што у исту масу положити имао, безъ призрѣнія на нѣгово непријављено право, по коме бы онъ што одъ реченогъ Покойника примати имао, на исплату принудити.

№ 2924. Изъ засѣданія Суда Окр. Гургусовачкогъ 22. Августа 1856. год. У Гургусовцу.

(1—3) Како е стѣцъште надъ масомъ сумашедшегъ Станка Јовановића калајцие изъ Гургусовца отворено, то Судъ Окр. Гургусовачкогъ одъ реченогъ Станка ма коимъ правомъ тражити имао, да му се до четвртога Октобра 1856. год. пріави а уедно овимъ обзваное свима да нико са сумашедшимъ Станкомъ никакове уговоре неправи, нити му што повѣрава, ерѣ нећеду предъ Судомъ уважити се.

№ 2949. Дано изъ засѣданія Суда Окр. Гургусовачкогъ 21. Августа 1856 год. У Гургусовцу.

ПОЗЫВЪ.

(1—3) Јованча Марковић кафеція овдаш. тужио е Стоилька Јовановића изъ Куманова у Турској но у вароци овой трговиномъ занимаюћегъ се за 2000 гр. чарш. дуга; па како е Стоилько незнано куда тумарио: то Судъ Окружія Гургусовачкогъ на основу §. 689. Закона Судейскогъ Поступка наименовао е реченомъ Стоильку заступника, Писара свога Г. Міяла Дамяновића; о чему Стоилька овимъ извѣштава и позыва, да му двадесетъ другога Октобра тек. г. предстане; ерѣ ће у противномъ случаю Судъ спорный предметъ са постављенымъ заступникомъ предузети и окончати. —

БОЛЪИ ЦРКВЕНИ САТИ.

(2—3) Обще е познато, да су саданѣи црквени сатови прављѣни онако, као и у оно време кадъ су пронађени, т. е. као пре неколико вѣкова, кадъ е художество јоште у колевки было, и кадъ су те сатове правили ковачи и бравари са своимъ простимъ алатомъ и одъ кованогъ гвозђа.

Ово е наравно био неотесанъ посао, кои се текъ съ великимъ каменимъ претегама у движеніе могао поставити; чега ради нуждне су биле непрестане поправке, тако, да се ни за што ніе више новаца потрошило, него на оправку стары црквени сатова, збогъ чега су готово сви овакови сатови већ и пропали. Мы знамо далъ, да су све остале гране радиности напредовале у савршенству, а само црквени сатови остали су при старомъ кроју. Но будући да е у новіе време посредствомъ пароброда, гвоздени путова и т. д. и кодъ насъ постало потребно, да се уведе сагласна мера времена: то самъ се я нашао побуђенимъ, да се саюзимъ са Г. **Іованомъ Манхартомъ** у Минхену, кои е за свое изредне производе, послате на излогъ радиности, добью похвалителне медалъ, те да у друштву съ нѣиме племенитымъ общинама и мѣстнимъ властима на руци будемъ при набавляю честиты црквени сатова.

Я самъ дакле готовъ свакога и устмено и писмено известити о томъ предмету, а и показати такове сате, и показати и ручбину, кою ћу се потудити колико е могуће болъ и естѣние израдити, како бы тиме одѣйствовао, да се ови нови сати сву да уведу.

Осимъ тога препоручимъ свакомъ мое богато смѣтиште сатова свакога рода по наѣмѣренію цѣну.

Іосифъ Лехнеръ,

сѣця у Пешти
у Вацкоу улици № 5.

Дано изъ засѣданія Суда Окруж. Гургусовачкогъ № 3136. 5. Септембра 1856. у Гургуовцу.

Подписанѣи препоручуе се, како овдашнимъ, тако и транимъ ГГ. трговцима, и поединимъ лицама съ разнимъ цариградскимъ шаміама женскимъ одъ саке сортеи фарбе найфание и то руомъ раѣе. Обитава у зданію кодъ „Елена у 1-омъ кату № 2.

У Београду 1. Септ. 1856. ре

ФОТИНОСЪ БЕЦИСЪ

(1—3) изъ Цариграда.

У забрану монастыра Грчарице, близу Крагуевца, има жира за издаванѣ. Лицитація ће се држати 20. ов. мес. кодъ монастыра. Закупци некъ изволе наѣи се овде. (2—3)

Синь мой **ВОИНЪ** оделио се одъ мене, и за себе живи и ради, збогъ чега я за нѣга никоме ни за шта не одговарамъ.

У Чачку 20. Авг. 1856.

(1—3) **Милинко Ђорђевић**
пензионеръ.

Продаваће се на лицитація:
У Београду а) приуготовљѣный матеріалъ за Болницу Вароши Београда, имено 2000 цигаля, 100.000 ока угашена креча, и 80 кубн. фатій песка, 20. 21. и 22. Септ. на месту се све налази; — б) виноградъ овъ 2 и по мотике принадлежећей ма поч. **Маріе Димитрія Петровића**, 18. и 19. Септ. на малой півци.